

Naturreservatet Jättadalen-Öglunda grotta i Eggby och Öglunda socknar, Skara kommun

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Jättadalen-Öglunda grotta.

Kommun: Skara.

Socknar: Eggby och Öglunda.

Fastigheter: Se bilaga 4.

Lägesbeskrivning: Ekonomiska kartorna 8D5f och 8D6f. Reservatet är beläget i Valleområdet, ca 10 km västnordväst om Skövde.

Gränser: Reservatet är markerat med röd begränsningslinje på till detta beslut fogad karta, bilaga 2.

Areal: 27 hektar.

Förvaltare: Vallebygdens naturvårdsstiftelse.

Ägare: Enskilda och kronan.

Naturförhållanden: Reservatet utgörs av i framför allt lerskiffer djupt nedskurna bäckraviner vid Jättadalen och Öglunda grotta samt delar av Billingens diabasplatå och branta diabaskant i anslutning till dessa raviner, Ängsgranskog dominerar i området utom i de lägst belägna delarna där inslaget av lövskog är betydande. Vegetationen är relativt rik.

Ärendets handläggning: Vallekommittén, som består av företrädare för markägarna, berörda kommuner, landstinget och länsstyrelsen har 1972 upprättat förslag till naturvårdsåtgärder i Valleområdet. Förslaget innebär att sex naturreservat avsätts i området. Länsstyrelsen har därefter i samråd med naturvårdsverket, berörda markägare och Vallekommittén upprättat förslag till avgränsning av samt föreskrifter och skötselplaner för, i en första etapp, fem av de sex naturreservaten i Valleområdet, däribland Jättadalen-Öglunda grotta.

Efter värdering och förhandlingar med berörda markägare inom det föreslagna reservatet har markägarna lämnat medgivande till reservatsbildning enligt förslaget mot en intrångsersättning i form av ett engångsbelopp om totalt 14 500 kronor plus ränta inom det aktuella reservatet Vidare skall 5 400 kronor erläggas enligt servitutsavtal för stigar till området. Statens naturvårdsverk har i beslut den 10 oktober 1975 godkänt

ifråga-varande intrångsersättning. Länsstyrelsen skall jämlikt 34 § första stycket naturvårds-lagen före utbetalning av ersättningen pröva om inteckningshavares rätt träds för när.

Statens naturvårdsverk, Skaraborgs läns landsting, skogsvårdsstyrelsen lantbruks-nämnden, vägförvaltningen, Skaraborgs läns naturskyddsförening, Västergötlands turisttrafikförening samt Skara och Skövde kommuner har beretts tillfälle att inkomma med yttrande i ärendet, Länsstyrelsen har dessutom jämlikt 6 § naturvårdskungörelsen förelagt sakägare, vars rätt kan beröras av förslaget och som ej skriftligen godkänt detta att om de vill framställa erinran mot åtgärden göra detta hos länsstyrelsen inom viss tid. Förslaget har vidare hållits tillgängligt för granskning efter det att kungörelse därom varit införd i ortspressen. Förslaget har även behandlats i skötselrådet

Erinringar mot förslaget till reservatsbildning har ej inkommit, men vissa synpunkter på föreskrifterna och skötseln har framförts av bland annat skogsvårdsstyrelsen, vägförvaltningen och Skaraborgs läns naturskyddsförening. Dessa synpunkter har med hänsynstagande till naturvärdena intressen i största möjliga utsträckning beaktats.

Grund för beslutet

Naturvärde; Reservatet utgörs av ett markant avsnitt av Billingens sluttning med speciellt värdefulla landformer, Reservatet har dessutom en särpräglad landskapsbild och utgör ett attraktivt utflyktsmål med goda utsiktspunkter.

Billingen och Valleområdet har i den fysiska riksplaneringen bedömts vara av riksintresse för såväl den kulturellt-vetenskapliga naturvärden som det rörliga friluftslivet.

Syfte: Att för framtiden bevara ett värdefullt område samt bereda allmänheten tillfälle till friluftsliv i detsamma.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen på till detta beslut fogad karta, bilaga 2, med röd linje begränsat område såsom naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 8 § naturvårdskungörelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i rätten att förfoga över reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall följande föreskrifter gälla.

Det är inte tillåtet att

- 1.1 - utföra fyllning,
- 1.2 - anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov; samt
- 1.3 - utföra sådd eller plantering av barrträd på mark som vid tidpunkten för reservatsbildningen inte är barrskogsbevuxen (jämför vidare punkt 2.7 nedan).

Utan länsstyrelsens tillstånd är det inte tillåtet att

- 2.1 - uppföra ny byggnad,
- 2.2 - spränga eller schakta,
- 2.3 - bedriva ny husbehovstäkt,
- 2.4- anlägga väg,
- 2.5- anlägga mark- eller luftledning,
- 2.6- dika eller uppdämma,
- 2.7- utföra sådd eller plantering av barrträd på mark som vid tidpunkten för reservatsbildningen är barrskogsbevuxen; samt
- 2.8- utföra avverkning av lövträd i strid mot fastställd skötselplan.

Meddelade föreskrifter skall inte utgöra hinder för normala underhållsröjningar av skogsgator för luftledningar.

Länsstyrelsen kan jämlikt 12 § naturvårdslagen i särskilda fall medge undantag från förbuden under punkterna.1.1 - 1.3.

Mark, som vid tidpunkten för reservatsbildningen är bevuxen med barrskog eller annan skog, har angivits på en till detta beslut fogad karta bilaga 3.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande åtgärder vidtages inom reservatet.

- 3.1 Erforderlig skötsel av reservatet enligt bifogad skötselplan i den mån detta inte sker genom markägarens försorg.
- 3.2 Anläggande, bibehållande och underhåll av friluftsanordningar enligt bifogad skötselplan samt allmänhetens utnyttjande av dessa.
- 3.3 Uppsättande, bibehållande och underhåll av för reservatet erforderliga informationsanordningar.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inom reservatsområdet inte tillåtet att

- 4.1- plocka sten eller på annat sätt skada marken,
- 4.2- plocka blommor, gräva upp växter eller på annat sätt skada vegetationen,
- 4.3- störa djurlivet,
- 4.4- medföra okopplad hund
- 4.5- framföra motordrivet fordon annat än på därför upplåten väg
- 4.6- tälta eller uppställa hus- eller släpvagn,
- 4.7- göra upp eld annat än på därför iordningställd plats; samt
- 4.8- anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning.

D. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning.

Syftet med vården och förvaltningen: Reservatet skall vårdas så att den tilltalande landskapsbilden i största möjliga utsträckning bevaras samtidigt som allmänheten genom lämpliga åtgärder skall beredas möjlighet till friluftsliv i detsamma.

Skötselplan: Länsstyrelsen meddelar föreskrifter till grund för vården av reservatet genom att fastställa bifogad skötselplan, bilaga 5. Planen skall gälla i högst 10 år och vid uppkommande behov revideras.

Utmärkning: Reservatet skall utmärkas i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar

Förvaltare: Vallebygdens naturvårdsstiftelse.

Samråd: Förvaltaren skall vid områdets vård och förvaltning samråda med markägarna och iakttaga föreskrivet samråd med Naturvårdsverket, länsstyrelsen, skötselrådet m fl.

Länsstyrelsen upphäver samtidigt sitt beslut den 4 januari 1972 angående skydd för landskapsbilden såvitt rör reservatsområdet.

Besvärshänvisning bilaga 1 (formulär nr 2, jordbruksdep).

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut, har förutom föredraganden, förste byråinspektören Johansson även länsrådet Norling naturvårdsdirektören Wramner byrådirektören Ström samt företrädare för juridiska enheten lantmäterienheten och planenheten deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Lindberg Davidsson, Högemark , Eliasson Gustavsson, Jansson, Wästlund Nilsson, Ekered och Persson.

Karl Frithiofson

Rune Johansson

JÄTTADALEN – ÖGLUNDA GROTTA

— gräns för reservatet

Bilaga 2
Planerat naturreservat

JÄTTADALEN – ÖGLUNDA GROTTA

Teckenförklaring
— gräns för reservatet

Skala 1:10 000

ÖGLUNDA

Jättadalen Δ 50.3

HALLEN

Hågnen

Hulan

Öglunda grotta

KLOSTRET og VARNHEMS SN

VARNHEMS SN

Nollhagen

SUGÅRD

Bilaga 3
Planerat naturreservat

JÄTTADALEN -

ÖGLUNDA GROTTA

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

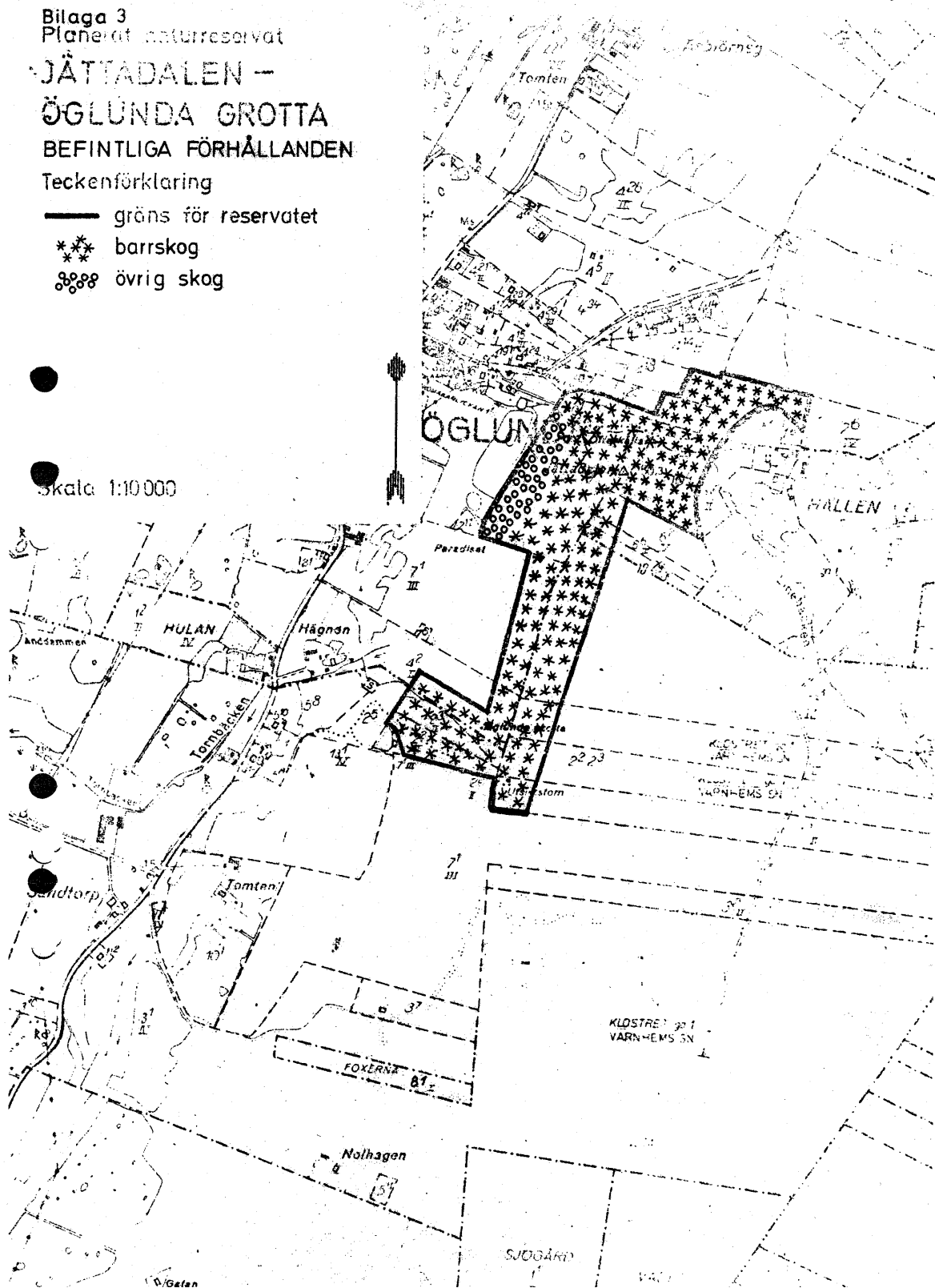
Teckenförklaring

— gräns för reservatet

*** barrskog

o o o övrig skog

Skala 1:10 000

Planerat naturreservat

JÄTTADALEN -

ÖGLUNDA GROTTA

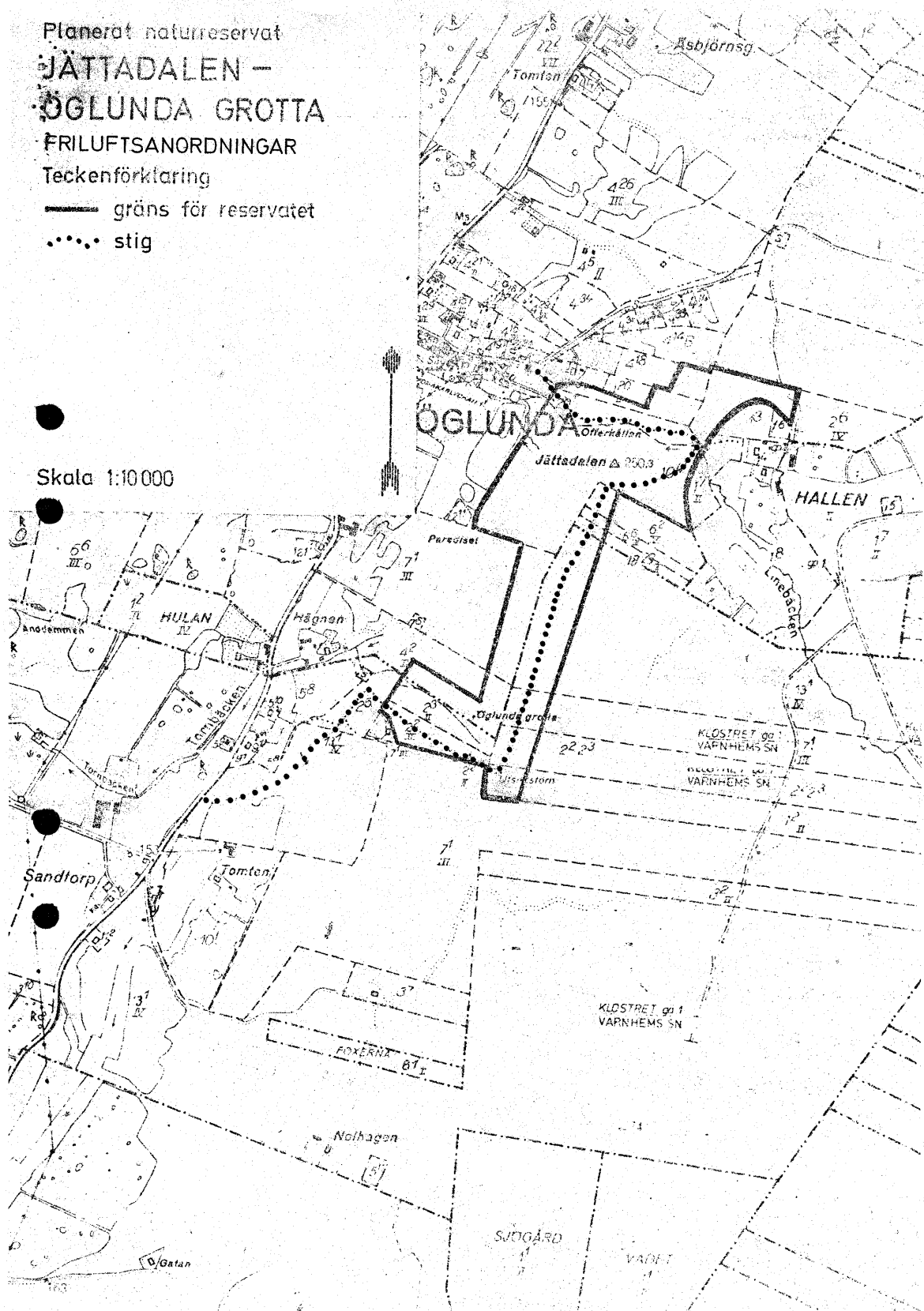
FRILUFTSANORDNINGAR

Teckenförklaring

— gräns för reservatet

..... stig

Skala 1:10000

Planerat naturreservat

JÄTTADALEN - ÖGLUNDA GROTTA

MÅL FÖR SKÖTSELN

Teckenförklaring

----- gräns för reservatet

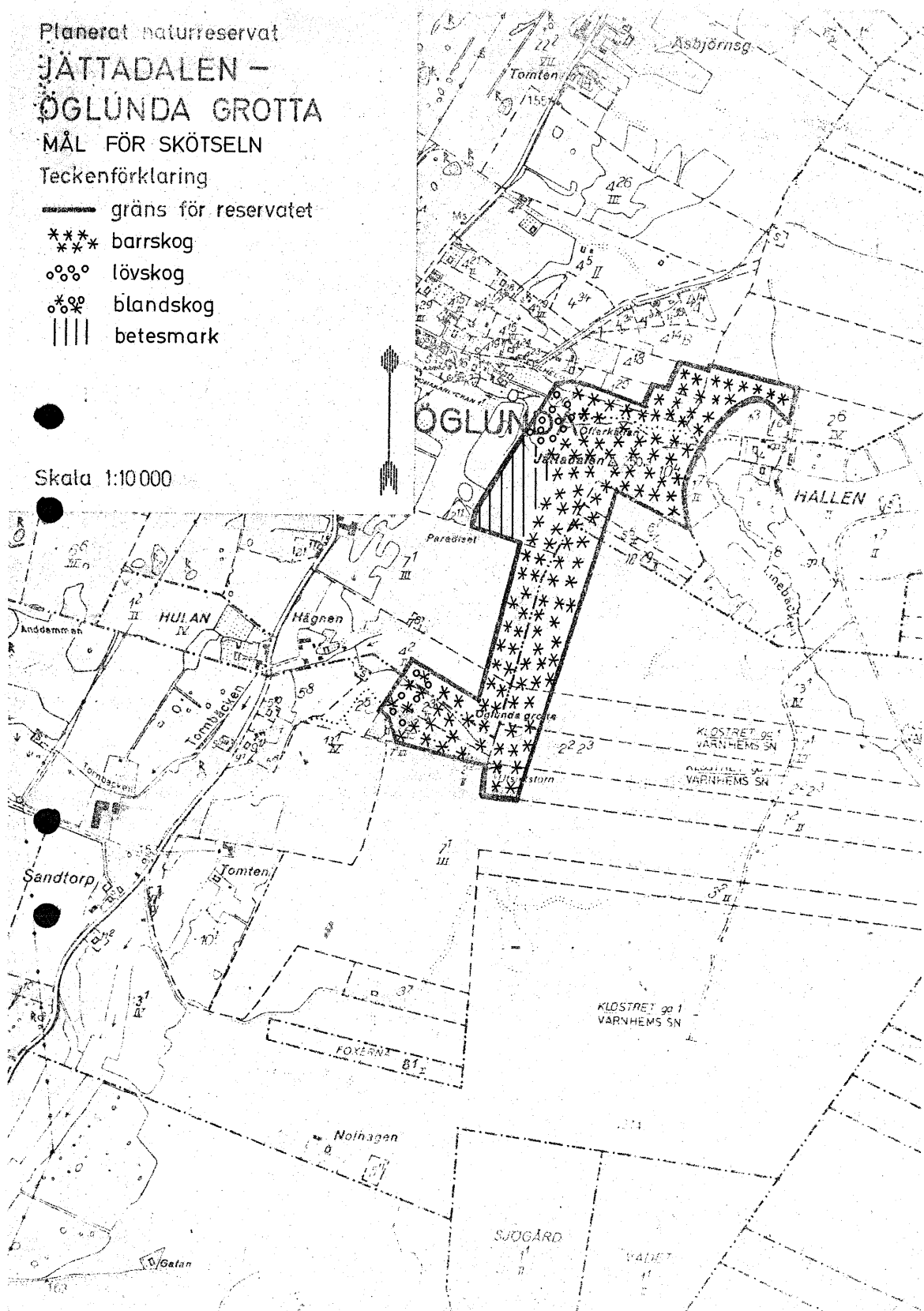
*** barrskog

ooo lövskog

o%o blandskog

||| betesmark

Skala 1:10 000

Planerat naturreservat

JÄTTADALEN - ÖGLUNDA GROTTA

SKÖTSELOMRÅDEN

Teckenförklaring

- gräns för reservatet
- gräns för skötselområde

Skala 1:10 000

